

Левченко Е.М.

ХРИСТАДЕЛЬФІАНИ – ХТО ВОНИ?

Христадельфіани – широко поширене на земній кулі співтовариство, яке читає Біблію і сприймає Слово Бога. Точне число її членів невідомо, але знаходиться у межах 60 - 80 тисяч людей. Ця невелика по чисельності община визнає як Старий, так і Новий Завіт щодо Добродії Ісуса Христа і з надією очікує Його друге пришествя. Ім'я Христадельфіани походить від двох грецьких слів, що означають **Брати в Христі**.

Христадельфіани мешкають у багатьох країнах світу, але найбільше поширені в англомовних: Австралії, Великобританії, Канаді і США. Ця община інтернаціональна і включає чоловіків і жінок різноманітного кольору шкіри і представників багатьох етнічних культур. Така широта і строкатість не роз'єднує, а єднає їх в одну сім'ю. Дивовижно, але факт: існує сила, що сприяє їхньому єднанню.

У що вони вірять?

Їхня віра заснована на навчанні Ісуса Христа і його послідовників. Вона виникла 2000 років тому з зародженням християнства як світової релігії. За цей період багато християнських церков відійшли від учіння Христа і почали проповідувати інші доктрини. Протягом цього часу завжди залишалися невеликі групи людей, які бережно зберігали і передавали щиру віру. У Європі понад 400 років тому жили люди, що вивчали Євангеліє, читаючи Біблію «для себе», коли вона була надрукована на їхній власній мові. Ці люди називали себе «Братами в Христі». Сумно, але історія знає, що багато хто з них жорстоко страждали або були присуджені до смерті за їхню віру. Проте осередок істини зберігався, теплився і передавався з покоління в покоління аж до наших днів.

Як з'явилася спільнота христадельфіан?

У 1832 році англійський доктор Джон Томас відправився на пасажирському судні «Маркіз Велслі» у Нью-Йорк. Біля острова Сабл корабель сів на мілину. Найсерйозніший небезпеці піддалися всіпасажери. Спостерігаючи, як його супутники в критичні хвилини життя підносили молитви про порятунок, усі подальші роки свої він вирішив присвятити з'ясовуванню істини в питанні віри, якщо його життя буде врятоване. Наступні 15 років він провів у ретельному і критичному вивченні Біблії і багатьох тверджень різноманітних спільнот, що виходять із християнства. Вивчивши фундаментальні протиріччя, Джон Томас спробував через часопис «Апостольський захисник» привернути увагу громадськості і виклав 34 важливих питання під заголовком «Потрібна інформація». Головне питання складалось в дослідженні основ істини, що мали учні Христа і ранні християни. Будучи переконаним, що ним знайдена істина, він почав свою місіонерську діяльність, привертаючи всіх тих, хто готовий читати і вірити лише Писанням, незалежно від всіх інших доктрин, що викладаються церквами. Серед послідовників і однодумців у його роботі був Роберт Робертс. Останній своєю діяльністю значно збільшив чисельність членів цієї спільноти. У 1848 році доктор Джон Томас випустив книгу «Elpis Israel» («Надія Ізраїлю»), у той час як Карл Маркс виклав «Маніфест» із крилатим «привід бродить по Європі». Чи не випадково? Джон Томас і Роберт Робертс з одного боку, а Карл Маркс і Фрідріх Енгельс з іншого.

Назва «христадельфіани»

Це ім'я вперше було використано в 1864 році. Цивільна війна в США (1860 – 1861) створила незвичні обставини для цього. Доктор Томас і його товариші вважали, що щирий християнин не може приймати участі ні у військових, ні в політичних діях. Вони зробили звертання до влади з проханням звільнити їх братів по вірі від участі у військових діях з релігійно-етичних переконань. Для виконання цього задуму необхідно було мати ім'я, яке б відрізняло їх від інших еклесій. Джон Томас тоді пригадав, що 300 років тому була спільнота з назвою «Брати в Христі» і так він використовував ім'я «Christadelphian» як грецький еквівалент. Проста назва «християнин» його не влаштовувала, тому що цим ім'ям маскувалися й інші утворення, організації і групи. Він також не бажав «увічнити» своє ім'я, щоб друзі, соратники і майбутні послідовники по вірі називали себе «Томаситами». «Брати в Христі» - і краще не сказати. Ці люди з новим ім'ям «христадельфіани» багато подорожували і проповідували в різних кутках земної кулі і до кінця 19 сторіччя в багатьох країнах уже існували невеликі групи віруючих людей.

Організаційна структура христадельфіан

Будь-яке співтовариство людей, а тим більше розширене, повинно мати апарат керування, виконання й оперувати коштами для різноманітного роду діяльності.

По-перше, у христадельфіан немає верховного органу керування. Чоловіки, які виступають із проповідями, призначаються самими членами, враховуючи їхню придатність до цього служіння і особистого бажання виконати відповідальне доручення. Такий засіб організації сприяє максимальній активності її членів і виключає складну ієрархічну структуру в проповідуванні Слова. Кожна локальна група віруючих автономна, але має своїх «старійшин», які обираються на рік. Затверджується і план роботи на цей час, але з таким розрахунком, щоб віруючі мали можливість зустрічатися раз у тиждень. Ця традиція заснована на прикладі ранніх християн, поданому в Новому Заповіті.

Існують стабільні посади для проведення служби: голова общини, секретарі, скарбник, відповідальний за місце служіння і так далі. Деякі посади поточні: той, що грає на музичному інструменті для псалмоспівання, відповідальні за переломлення хліба і пропонування вина та виконання різних доручень, виходячи з потреб відповідного моменту. Проте ніхто з них не одержує гроші за виконання

будь-якої праці. У христадельфіан немає священиків. Вони свято вірять, що тільки Ісус Христос може бути Священиком. В Його Ім'я вони приймають водохрищення і Йому сповідають свої гріхи в молитвах. Христадельфіани не мають спеціальних пишних, величезних храмів для церемоній служіння. Звичайно, вони мають місце для виконання служби. Це може бути арендоване приміщення, хол, зал або кімната. Усе залежить від можливостей спільноти і кількості її членів. Якщо група віруючих невелика, то відпадає необхідність в аренді спеціального приміщення і вони збираються в кого-небудь з членів спільноти, виходячи з конкретних потреб.

Життя у вірі

Христадельфіани, у яких би частинах світу вони не жили, через Писання, віру і слухняність мали снагу виправдати своє ім'я «Брати в Христі». Вони і зараз дивляться на Біблію як на Слово Боже, хоча вже понад сто років тому була створена Декларація Істини - своєрідне резюме доктрин Старого й нового Заповіту, котрі кожний член сприймає як основи Братерства. Будь-який христадельфіанин (він або вона), ставши членом спільноти, повинен переконати себе в тому, що розуміє найважливіші положення Біблії і що цілком згодний з основами віри і практики. Це та основа, що зв'язує «Братів у Христі» воедино.

Осередком віри для христадельфіан був і є Ісус Христос. Його життя, учіння, смерть і відродження є фундаментом для практичного служіння і прояви себе у світі. Брати Христа постійно зустрічаються, щоб згадувати Його відповідно заповіді, яку Він дав своїм учням. За прикладом ранніх християн вони намагаються робити це в неділю - перший день тижня. Це зустріч, де кожний може з'їсти маленький шматочок хліба і випити невеличкий ковток червоного вина на згадку про Рятівника. Христадельфіани з нетерпінням очікують друге пришествя Добродії Ісуса Христа. Вони бажають жити чисто і чесно. Вони є законслухняними громадянами, але не приймають участі в політиці своєї держави, щоб судити або яось натискати на людей. Бертрант Рассел у своїй книзі «Power - a new social analysis» на стор. 109 дає незалежну характеристику «Братам у Христі» у таких словах: *«Християнство у свої ранні дні знаходилося поза політикою. Найкращими представниками цієї старої традиції в наш час є христадельфіани»* [Цит. 3, с.9]. Суд, прокуратура, поліція, податкові інстанції, служба в армії та інші караючі і репресивні органи - не їхній талан. Вони намагаються уникати подібних професій у світі. Таке глибоке переконання засноване на вірі, і похитнути цей бастион надзвичайно важко.

Проповідування доброї звістки

«Євангеліє» в учінні Христа виступає як радісна звістка про Царство Боже, але воно недостатньо добре відомо віруючим, що сповідають християнство. Христадельфіани намагаються не ускладнювати простий зміст слів Писання і шляхом виступів, дискусій, привселюдних лекцій і суспільних виставок, а також засобом роздавання безкоштовної літератури проповідують Євангеліє. Такою своєю діяльністю вони виконують повеління Христа, висловлені Ним його учням: *«Йдіть по усьому світі і проповідуйте Євангеліє»*.

Слухняність Христу перешкоджає використанню ними будь-яких жорстоких дій і запобігає участі у військовій службі у випадку бойових дій. Тільки в цьому плані вони можуть бути не законслухняні державі і готові нести за це відповідальність, але бути вірними учінню Христа і не піддаватися покликанию помилкового патріотизму, знищуючи собі подібних.

Кожний христадельфіанин розуміє, що його братерська місія поводитися сумлінно і з добродією стосовно всіх людей. Позиція «відділення» від навколишнього світу не припускає самотності й аскетизму. Прикладом є Христос і апостоли, які вели відкрите, суспільне життя, знаходячись серед людей. Євангельська позиція христадельфіан не спирається на бурхливі емоції, бажаючи знайти широкий відгук. Основний упор робиться на розуміння Біблії, а на ділі вони усвідомлюють, що ніколи не були популярні у світі, і це є одна з обставин їхньої нечисельності, але при цьому широкого поширення. Мало знаходиться людей, що свідомо і з усією відповідальністю могли б добровільно покласти на свої плечі цей «хрест» і нести його.

В даний час більш 150 христадельфіан нараховується в країнах колишнього Союзу, а на Україні їх біля трьох десятків. Чи є христадельфіани єдиними? Відповідь на це питання можна знайти в їхній періодичній пресі. *«Для того, щоб досягти такого духовного розвитку, нам необхідно відокремлювати людей від тих переконань, яких вони дотримуються. Ми хрестимося в Істину Христа, а не в христадельфіан і не в церкву»*. І далі: *“Якщо ми говоримо, що христадельфіани єдині, хто має Істину, то таким чином ми цілком зв'язуємо людей із їхнім учінням. Те, що нам варто було б говорити, полягає в наступному: положення Єдиної Віри є однією і єдиною істиною, і хто завгодно, хто дотримуюється її, має цю Істину.*

Цілком імовірним могло б бути існування якихось груп віруючих, що так само вірять у те, у що віримо і ми, хоча і не використовують наше ім'я. На жаль, бували такі брати і сестри з особливим, властивим тільки їм мисленням, що писали статті на сторінках англомовного часопису «Gospel News», але мали істотні розбіжності з нашими загальними переконаннями. І потім вони стали відхилити учіння своїх христадельфіанських братів. Їм теж не вдалося відокремити чисто людське мислення від щирого учіння, в яке вони вірили. Якщо ми подивимося на релігійний світ навколо нас, то зрозуміємо, що нам необхідно зробити такий поділ. Ми не можемо судити кого-небудь у розумінні засуджуючи його, тому що це належить Богу - “Судії всіх”. І проте, ми повинні судити “праведним судом” (Іван 7:24) у змісті висловлення думки, заснованої на навчанні Біблії” [2, с. 18].

Надалі автор передає думку, що Бог бажає єдності серед тих, хто є Його народом і Він би не став будувати перешкоди на шляху хрищених віруючих, що вірять у ті ж самі доктрини, що і ми. *“Існує чимало випадків в Африці й у Східній Європі, коли жінки і чоловіки, що приходили до близького розуміння Істини, були підведені Богом до контакту з нами, і в такому випадку змогли прийти до великої Істини і до повноцінного спілкування з усіма нами”*. Д. Хістер говорить, що це є однією з причин по якій особисто він *«скептично настроєний до припущення, що існує багато людей «десь там», що вірують у те ж, у що і ми»* [2, с. 19]. Кульмінаційним моментом у розумінні «Істини» христадельфіанами може служити такий фрагмент, запропонований автором: **«Отже, ви хочете сказати, що так, ми христадельфіани, є тими єдиними, хто правильно розуміє все це?»** *Основи нашого учіння - це дійсно єдиний шлях до Бога, так. Питання про те, чи одні христадельфіани вчать цим доктринам, до деякої міри, виглядає теоретичним*

Отже, що ж? Давайте радіти що «ми маємо Істину!» І давайте поставимо наголос більше на слово **«Істину»**, ніж на **«ми»**. *Якщо ми справді віримо, що на особистому рівні ми маємо Істину, ту саму, одну і єдину рятівну Істину Христа, то ми оцінимо і зрозуміємо, що світ навколо нас, воістину, лежить у темі. У нас будуть сильніші мотиви йти вперед і підіймати для нього стяг Істини, і проливати щире світло дійсного Христа - такого, яким Він висів на Голгофі; ми будемо міркувати і говорити з тими «християнами», що не вірять Істині, ми будемо йти вперед так далеко, наскільки це можливо для нас, і пропонувати цю перлину найбільшій ціні усьому світу. Якщо ми у своїх серцях маємо Істину, то ми будемо знати, куди йти. У нас є відчуття того напрямку, який світ не може оцінити по гідності. Те, що маємо ми, є саме велике в цьому світі...»* [2, с. 19].

Незалежну характеристику їм дає професор Г.С. Філд на 78 сторінці своєї книги «Пацифізм і відмова від виконання військової служби з релігійно-етичних мотивів». Суть у тому, що в даний час позиція раннях християн *«підтримується деякими невеликими церквами, такими як церква христадельфіан ... Неможливо не шанувати їх за щирість і сталість. Особисто я не відчуваю особливих сумнівів у тому, що їхня позиція набагато ближче до поглядів раннях християн, чим та, що існує в більш значних релігійних конфесіях»* [3, с. 9].

Весілля

Заміжжя або одруження є добровільною угодою при свідках, що реєструється офіційно органами влади. Християнський шлюб - це той же акт, але з ще більшою внутрішньою значимістю. Для христадельфіан обіцянки, дані при свідках, є здійсненими при Богові і вони не можуть бути короткостроковими. Бог не визнає розлучення і «Брати в Христі» підкріплюють це словами з Біблії: *“Бо ненавиджу розвід”* [4]. Божественний ідеал складається в тому, що чоловік і жінка повинні жити завжди разом. Ключ до розуміння знаходиться в сексуальному поведженні, але Бог не бажає цієї практики поза шлюбом. Біблія засуджує всі сексуальні зловживання. Статевий зв'язок до подружніх відношень і поза їх, а також проституція, гомосексуалізм і злягання з тваринами особо засуджуються. Путівником є слова з Нового Заповіту: *“Не обманюйте себе: ні розпусники, ні ідоляни, ні перелюбники, ні блудодійники, ні мужоложники, ні злодії, ні користолюбці ... Царства Божого не впадують вони!”* [5]. Подружні сексуальні відношення вони розглядають як шлях даний Богом, що дозволяє чоловіку і жінці висловити їх кохання друг до друга: *«Нехай віддає чоловік своїй дружині потрібну любов, так же само й чоловікові дружина. Дружина не володіє над тілом своїм, але чоловік; так же само й чоловік не володіє над тілом своїм, але дружина. Не вхляйтесь одне від одного, хібащо дочасно за згодою, щоб бути в пості та молитві, та й сходтєся знову до купи, щоб вас сатана не спокушував вашим нестриманням”* [6]. Ті, що вступають до шлюбу повинні бути однієї віри, щоб виключити конфлікти в майбутньому. І тут підхід заснований на Святому Писанні: *« До чужого ярма не впрягайтесь з невірними; бо що спільного між праведністю та беззаконням, або яка спільність у світла з темрявою?»* [7]. В повазі чоловіків і жінок:

“Дружина законом прив'язана, поки живе чоловік її: коли ж чоловік її вмере, вона вільна виходити заміж, за кого захоче, аби тільки в Господі” [8]. Дружини христадельфіан повинні коритися чоловікам тому що утворюють одне тіло: *«Покине тому чоловік батька й матір, і пристане до дружини своєї, - і стануть обоє вони одним тілом, тому то немає вже двох, але одне тіло”* [9].

Деякі чоловіки - особливо в мусульманських країнах - можуть мати більше однієї дружини. Але як їм бути, якщо вони бажають стати на шлях христадельфіан? Полігамія практикувалася в біблійні часи. Цар Давид мав декілька дружин, а цар Соломон - сотні дружин і наложниць. Незважаючи на ці старозавітні приклади, христадельфіани вважають, що ніхто не може мати більше однієї дружини, якщо він був хрищений в ім'я Христа. Але як бути з тими, хто до водохрищення вже мав декілька дружин? У останньому випадку рада проста: він повинний залишатися гарним сім'янином і відповідає за всіх утриманців. Проблема шлюбу гостро стоїть в наш час і в реальному житті можна знайти безліч прикладів, коли неможливо дати вичерпну однозначну відповідь. Відповідальність за той або інший вибір лягає на конкретну людину і їй тримати відповідь перед Господом Ісусом Христом. Про це добре сказано в Новому заповіті: *«Нехай буде в усіх чесний шлюб та ложе непорочне, а блудників та перелюбів судитиме Бог”* [10].

Багато юнаків і дівчат, із дитинства вихованих в Істині, які добре знають Біблію, не поспішають прийняти водохрищення, тому що усвідомлюють, що після цього акту їхнім супутником життя може бути тільки одновірець. Це просте питання в практичному житті виявляється важким. Через нечисленність христадельфіан тяжко знайти обранця або обраницю серця. Ми, прості люди, не вправі заохочувати або

засуджувати таке рішення. Свобода вибору, дана людині Богом, у кінцевому випадку спрямована на усвідомлення і розуміння, на творчість і творення. Це і є процес служіння Богу.

Видавнича діяльність

Центральним органом періодичної преси є часопис "The Christadelphian". Місіонерська діяльність цієї спільноти в різноманітних кутках земної кулі подається в "The Bible Missionary". Багато аспектів життя христадельфіан відбиті в різноманітних часописах. Серед них найбільше відомі: "GLAD TIDINGS" (Glad Tidings of the Kingdom of God), "TIDINGS" (The Christadelphian Tidings of the Kingdom of God), "NEWS - LETTER" і "The Gospel News". З російськомовних видань можна порадити «Добрые вести».

Основні принципи віри викладені в "A DECLARATION of the Truth ...", Birmingham, 1981. Завдяки зусиллям братів і сестер останнім часом переведені на російську мову основні праці: «Надежда Израилева» доктора Джона Томаса, «Тринадцять лекцій об Апокаліпсисе» Роберта Робертса, та інші посібники і книги.

Джерела і література

1. Биллингтон П. «Если же вы Христовы ...» // Добрые вести, № 25, 2001, стр. 20 – 24.
2. Хистер Д. Являются ли христадельфиане единственными // Добрые вести, № 25, 2001, стр. 16-19.
3. Издатели. Христадельфиане: краткое описание их истории, целей, деятельности и членства // Добрые вести, № 14, 1998, стр. 2 - 9.
4. Біблія // Книга пророка Малахії 2:16.
5. Біблія // Перше послання св. апостола Павла до коринтян 6: 9 – 10.
6. Біблія // Перше послання св. апостола Павла до коринтян 7: 3- 5.
7. Біблія // Друге послання св. апостола Павла до коринтян 6: 14.
8. Біблія // Перше послання св. апостола Павла до коринтян 7: 39.
9. Біблія // Євангелія від св. Матвія 19: 5 - 6.
10. Біблія // Послання до євреїв 13: 4.

Сведения об авторе

Ф.И.О. – Левченко Эмилий Николаевич (Левченко Емілій Миколайович)

Научная степень – **кандидат биологических наук**

Ученое звание – **доцент**

Место работы – **доцент кафедры философии, социологии и права Славянского государственного педагогического института.**

Адрес для переписки – **Славянский государственный педагогический институт, кафедра философии, социологии и права, ул. Г . Батюка, 19, г. Славянск, 84116**

тел /факс – **(06262) 3-99-61** рабочий.

E-mail **Sgpi @ slav.dn.ua** (института)

E-mail **emiliyl @ yahoo.com** (электронный почтовый ящик)

Назва ст. – **ХРИСТАДЕЛЬФІАНИ – ХТО ВОНИ?**

Краткие аннотации:

ХРИСТАДЕЛЬФИАНЕ – КТО ОНИ?

Левченко Э.Н.

Рассматривается деятельность мало известной христианской общины. Она сохраняет особые и важные принципы, которыми дорожит и руководствуется в своей практической деятельности. Христадельфиане – это

Братство во Христе. Для них Библия – это Слово Бога. Глубокие же знания первоисточника, вера и убежденность являются основополагающими принципами в их служении Богу. Религиозная терпимость для них благо и они призывают посмотреть на свою религию и сравнить её с Писанием, чтобы выбрать правильное направление в духовном развитии. Христадельфиане стараются не связывать свою деятельность с профессиями карающих и репрессивных органов. Семья занимает важное место в их понимании и видении мира. Воспитанию детей в Слове и Духе является не только теорией, но и практикой их служения Богу.

CHRISTADELPHIAN - WHO THEY?

Levchenko E.N.

The activity of poorly known Christian community is esteemed. She saves the special and relevant principles, which one values and is guided by in the practical activity. Christadelphian is a Brotherhood in the Christ. For them the Bible is a Word of the God. The steep knowledge of the Scripture, faith and conviction is basic principles in their service of God. Religious indulgence for them the value and they invoke to see at the religion and to compare it with Bible in order to select an exact direction from spiritual development. Christadelphian try to not bind the activity to trades of to punishing and repressive organs. The family takes the significant place in their comprehension and vision a pattern. To education of children in a Word and Spirit is not theory, but also practice of their service of God.

ХРИСТАДЕЛЬФІАНИ - ХТО ВОНИ?

Розглядається діяльність мало відомої християнської спільноти. Вона зберігає особливі і важливі принципи, якими дорожить і керується у своїй практичній діяльності. Христадельфіани - це Братерство в Христі. Для них Біблія - це Слово Бога. Глибокі знання першоджерела, віра і переконаність є основними принципами в їхньому служінні Богу. Релігійна толерантність для них благо і вони закликають подивитися на свою релігію і порівняти її із Писанням, щоб вибрати правильний напрямок у духовному розвитку. Христадельфіани намагаються не зв'язувати свою діяльність із профе-

сіями караючих і репресивних органів. Сім'я займає важливе місце в їхньому розумінні і баченні світу. Вихованню дітей у Слові і Дусі є не тільки теорією, але і практикою їхній служіння Богу.